

Ο ΓΑΜΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΓΑΜΗΛΙΑ ΕΘΙΜΑ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΕΠΙΚΤΗΤΟ

Αυτή η εργασία που αναφέρεται αποκλειστικά στα έθιμα γάμου του Αγ. Επικτήτου έχει πάρει το Β' βραβείο του «Λαογραφικού Ομίλου Λεμεσού», το 1985.

Ο γάμος όπως γινόταν παλιά στο χωριό μου, τον Αγ. Επικτήτο και όπως το θυμούμαι από τα παιδικά μου χρόνια, έμοιαζε πιο πολύ με ένα θεατρικό έργο με πολλές πράξεις και σκηνές παρά με ένα απλό μυστήριο.

Εισαγωγή ή πρόλογο σ' αυτόν, αποτελούσαν οι διάφορες προετοιμασίες που, παρά την κούραση που πρόσφεραν, είχαν κι' αυτές τη γραφικότητα και την ομορφιά τους.

Τέτοιες προετοιμασίες ήταν το πλύσιμο των προικιών, το πλύσιμο των μαλιών για το νυμφικό κρεβάτι, το στόλισμα του κρεβατιού (της καρκόλας) και το κάλεσμα.

Στο πλύσιμο και σιδέρωμα των «προικιών» έπαιρναν μέρος οι φίλες και συγγένισες της νύμφης. Αυτό γινόταν με τον πατροπαράδοτο τρόπο. Στοίβαζαν, δηλαδή, αρκετά προικιά πάνω σε μια φαρδιά πέτρα, την «πλάκα» στηριγμένη πάνω σε άλλες πέτρες, ούτως ώστε αυτή να έχει κάποιο ύψος. Τα έβρεχαν κατόπι με ζεστό νερό, που το έπαιρναν από ένα πυθάρι που ήταν κτισμένο στ' αριστερά της «πλάκας». Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιούσαν την αντηλιά (ξεραμένη νεροκολοκύθα) μέσα στην οποία είχαν και το ανάλογο σαπούνι.

Στο δεξί τους χέρι κρατούσαν τη «φαούτα» ένα ορθογώνιο ξύλο με χερούλι, με το οποίο κτυπούσαν τα ρούχα, ενώ εξακολουθούσαν να καταβρέχουν με την αντηλιά. Το γεγονός ότι βρέχονταν και οι ίδιες δεν τις έκανε να χάνουν το κέφι τους. Όλα γίνονταν με κέφι και αγάπη.

Το σιδέρωμα το άφηναν για την Κυριακή «πολούτουρκα», δηλαδή μετά την εκκλησία. Για το σιδέρωμα οι κοπέλες χρησιμοποιούσαν σίδερα τα οποία γέμιζαν με αναμμένα κάρβουνα.

Παρά την κούραση και τη ζέστη απ' τα σίδερα οι κοπέλες σιδέρωναν τα προικιά με γέλια, τραγούδια και πειράγματα.

Μερικές ίσως απ' αυτές περίμεναν σύντομα και τη δική τους σειρά για τούτο το όμορφο πανηγύρι της ζωής. Έτσι λοιπόν, σιδέρωναν και τραγουδούσαν:

*Ααλεί τζιαι μια της μάνας της
είμαι του χαρτωμάτου
τζι' εν μόκαμες μιαν αλλαήν
ν' αρέσω νου πλασμάτου.*

*Ααλεί τζιαι μια της μάνας της
πότε εν να με χαρτώσεις!
επιάσαν ούλους τους καλούς
τζι' αφήκαν τους παρκατινούς
τζιαι ποιόν εν να μου δώκεις;*

*Τρία ριάλια τα κουτσιά
τζιαι τέσσερα τ' αλεύρι
τζι' απού γυρέψει χάρτωμα
το γαίμαν να τον εύρει.*

Μια ή δυο βδομαδες πριν από το γάμο γινόταν το πλύσιμο των μαλιών στις δοξαμένες (δεξαμενές) του χωριού. Με τα μαλιά αυτά εγέμιζαν το νυμφικό κρεβάτι. Έπλεναν κι άπλωναν τα μαλιά στον ήλιο να στεγνώσουν, ενώ οι βιολάρηδες έπαιζαν το βιολί και το λαγούτο και τραγουδούσαν:

*Τζι' ήντα το θέλει η μάνα σου
την νύκταν το λυχνάριν
αφ έσει μες το σπίτι της
τον νήλιον, το φεγγάριν.*

*Ασημοκλώστενο δεντρόν
τζί αρκυροφυτεμένον
τζιαι μαρκαριταρόφυλλον
αγάπες φορτωμένον.*

*Ἄντα σουστείς τζιαι λυστεῖς
τζιαι πάεις πάνω κάτω
αξίζεις τζιαι το φυντικλίν
τζιαι το κωνσταντινάτον.*

*Ἄνταν σουστείς τζιαι λυ'ι'στές
τζιαι σουσεις το βρουλλί σου
σπίλια γρουσιά βενέτικα
κάμνει τα το φυλί σου.*

Το στόλισμα της «καρκόλας», εκτός φυσικά απ' το κρεβάτι γινόταν την τελευταία εβδομάδα για να είναι όλα καθαρά και περιποιημένα.

Οι καρκόλες ήταν τότε με τέσσερις «στύλλους». Ψηλά στο τετράγωνο που εσχημάτιζαν οι στύλλοι τοποθετούσαν το «σκλουβέρι», τη σημερινή κουνουπιέρα. Το ύφαιναν οι ίδιες οι κοπέλες στη «βούφα» ή το «αρκαστήριο» (αργαλειό), με μεταξύ (ολομέταξο).

Στην πάνω εξωτερική πλευρά των στύλων που τέλειωναν σε χρυσά «μήλα» έδεναν το «πορκερούι» στολισμένο με «πιπίλες» (δαντέλες του βελονιού) ή τον «κλωσιέν» (δαντέλα του σμιλίου).

Στο κάτω μέρος έβαζαν τον «τορναρέττο» που ήταν κι αυτός στολισμένος με πιέτες και δαντέλες.

Και το στόλισμα της καρκόλας είχε φυσικά και τα κατάλληλα τραγούδια:

*Τριανταφυλλένιον πάπλωμαν
πρέπει σου να τζιοιμάσαι
να σου διούν οι μυρωθκιές
τζι' εμέναν ν' αθυμάσαι.*

*Οσ' άστρα έσει ο ουρανός
τζι' άμμον τα παραγιάλια
τόσες φορές ν' αξιωθώ
αγάπη μου να τζιοιμηθώ
μες τα δικά σου αγκάλια.*

*Τα μαύρ' αμμάθκια την αφκήν
δεν πρέπει να τζιοιμούνται
μόνον να παίζουν να γελούν
τζιαι να γλυκοφιλιούνται.*

*Ξύπνα που δεν εχόρτασες
τον ύπνον τζιαι τζιοιμάσαι
τζι' ο ύπνος μαρανίσκει σε
τζι' η αγρυπνιά φελά σε.*

Την τελευταία βδομάδα γινόταν το κάλεσμα. Στο κάλεσμα έβγαιναν δυο γυναίκες, μια από τη μεριά της νύφης και μια από τη μεριά του γαμπρού. Οι καλέστρες αντί για προσκλητήρια χρησιμοποιούσαν ροδόσταγμα για τους χωριανούς και κερί, λαμπάδι, για τον ιερέα και τον μουχτάρη. Το ροδόσταγμα το έβαζαν σε πλουμιστές μερρέχες και τις κρατούσαν από κάτω με δαντελένιο μαντηλάκι που φύλαγαν ύστερα για ενθύμιο.

Έτσι έφθαναν στο γάμο που άρχιζε το Σάββατο το απόγευμα και κρατούσε μέχρι και το βράδυ της Τρίτης.

Κι' όμως πρέπει να ξαναπάμε μια μέρα πίσω πάλι, γιατί υπήρχε ακόμα ένα έθιμο που αξίζει να θυμηθούμε. Ήταν το λούσιμο της νύφης που γινόταν αργά την Παρασκευή απόγευμα και έμοιαζε με κάποια ιεροτελεστία.

Από νωρίς έβγαζαν νερό από το «λάκκο» (πηγάδι) και γέμιζαν το χαρτζί (καζάνι). Σ' αυτό έριχναν διάφορα αρωματικά χόρτα, γλυφόνι, λασμαρί, μητέρα και δάφνη. Το ζεστάνουν να πάρει ένα καφέ σκούρο χρώμα. Ύστερα το έβαζαν σε σίκλης και επτά ανύπαντρες ή μονοστέφανες κουμέρες έκαμναν τα ανάλογα «σκάμματα» της νύφης. Δηλαδή η κάθε μια εσαπούνιζε και ύστερα εξέπλενε τη νύφη κι όλες μαζί τραγουδούσαν.

*Τζι' α γιασεμίν πεντάσπιτον
τζι' α λουλουπίν του κάμπου
τα ρούχα σου εξουρώθηκαν
μα οι ομορκές σου λάμπουν.*

*Η μάνα που σ' εγέννησεν
χρυσή ήταν η καρδιά της
τζι' έκαμε κόρην όμορφη
τζιαι λάμπει η γειτονιά της.*

*Τζι ο Πλάστης μου που σ' έπλασεν
είσιεν πολλήν αθκειάση
τζι εν έπλασε άλληνη καμιά
στον κόσμον να σου μοιάσει.*

Φτάνουμε έτσι στο Σάββατο το απόγευμα με τους βιολάρηδες να κουρδίζουν τα φκιολιά τους και την καμπάνα να κτυπά χαρούμενα καλώντας τους χωριανούς στο γέμισμα του κρεββατιού.

Στη μέση της αυλής, πάνω σ' ένα ψαθί, άπλωναν μια κουβέρτα και από πάνω το κρεββατόντημα μέσα στο οποίο τοποθετούσαν τις κουδελιές, το μαλλί. Κατόπιν επτά μονοστέφανες έρραβαν το κρεβάτι, αφού προηγουμένως έριχναν μέσα στα μαλιά μαυρόκοκκο. Ύστερα έραβαν με κόκκινη κλωστή τους τέσσερις σταυρούς στα τέσσερα καντούνια, «να

ππέσει η νύφη τζι' ο γαμπρός, σαν τα φιλικουτούνια», όπως τραγουδούσαν οι βιολάρηδες που είχαν αρχίσει με το:

*Ώρα καλή τζι' ώρα χρυσή
τζι' ώρα ευλογημένη
Τούτ' η δουλειά π' αρκέσαμε
να φκει στερεωμένη.
Τζι α Πανα'ι'α Δέσποινα
με το Μονογενή σου
καμιά δουλειά δε γίνεται
με δίχα τη βουλή σου.*

Μόλις έραβαν τους σταυρούς (τα βελόνια τα φύλαγαν για ενθύμιο), κυλούσαν επάνω έναν αγόρι, ώστε το πρώτο παιδί του αντρογύνου να ήταν κι' αυτό αγόρι.

Ύστερα τοποθετούσαν στη μέση ένα μαντήλι για το πλούμισμα του κρεβατιού. Πρώτα το πλούμιζαν οι γονείς, οι στενοί συγγενείς ύστερα οι κουμπάροι και οι κουμέρες και όλοι οι καλεσμένοι.

*Ερράψαν το κρεββάτι τους
με τες πολλές μανιέρες
νάρτουν να πλουμίσουν
τωρά τζιαι οι κουμέρες.
Ερράψαν το κρεββάτιν τους
με τάξην τζιαι με χάρην
νάρτουν να πλουμίσουν
τωρά τζιαι οι κουμπάροι
Ετσάκισα το δόντι μου
πάσ σε χλωρό αθάσι
τζιαι όποιος εν επλούμισε
μακάρι να τα χάσει.*

Όσοι επλούμιζαν το κρεββάτι, επλούμιζαν φυσικά και το πιάτο των βιολάρηδων.

Τα χρήματα του μαντηλιού τα έδεναν και τα έχωναν από κάποιο άνοιγμα στο κρεββάτι για να πάρει το αντρόγυνο, όταν «εποσαράντωνεν» ο γάμος.

Ύστερα, οι κουμπάροι χόρευαν το κρεββάτι και τα προικιά οι κουμέρες, αφού προηγουμένως τα ετοποθετούσαν σε πανέρια και τα σκέπαζαν με την κόκκινη σκέπη (γάζα).

Σ' όλη τη διάρκεια του ραψίματος του κρεβατιού η νύφη εκαθόταν βλέποντας ανατολικά χαμηλοβλέπουσα (εκαμάρωνεν) με κόκκινη σκέπη στα μαλιά καθώς και ττέλια (ασημένιες κλωστές) πατώντας τα πόδια της σ' ένα σκαμνί.

Αφού εχόρευαν τα προικιά και το κρεββάτι, οι κουμέρες εκερνούσαν τους χωριανούς γλυκό από αμύγδαλο ή μόσφιλο και μετά άρχιζε ο χορός. Οι άνδρες χόρευαν δικούς τους ανδρικούς χορούς κι οι γυναίκες τους δικούς τους. Για να βγει να χορέψει μια κοπέλλα δεν το αποτολμούσε από μόνη της. Έπρεπε να την τραβήξει κάποια άλλη, συγγένισσα, κυρίως, του αντρογύνου.

Μαζί με το χορό άρχιζε και το φαγοπότι. Τα έξοδα για τα τραπέζια του Σαββάτου τα έκανε ο πατέρας της νύφης. Έτρωγαν και τραγουδούσαν.

*Αν είχα τέσσερις καρκιές
τζιαι τρία φυλλοκάρκια
εσέναθ θα τα χάριζα
για τζείν' τα δκνό σου αμμάθκια.
Συννεφκιασμένε ουρανέ
μοιάζεις με την καρκιά μου
κάμε τα σύννεφα νερά
να σβήσεις τη φωθκιά μου.*

Την Κυριακή ιδιαίτερη γραφικότητα είχε το στόλισμα της νύφης και του γαμπρού.

Νωρίς το πρωί άναβαν οι φούρνοι για το βραδινό φαγοπότι που πρόσφερε ο γαμπρός στους συγχωριανούς.

Σαν έγερνε κάπως η μέρα άρχιζε το στόλισμα της νύφης στην αυλή του σπιτιού των γονιών της. Οι φίλες, οι κουμέρες και οι συγγένισσες έντυναν και στόλιζαν τη νύμφη με συνοδεία βιολιού και λαγούτου. Την έντυναν, της έβαζαν άσπρο μακρύ βέλος στα μαλιά κι ασημένια ττέλια, ενώ οι βιολάρηδες τραγουδούσαν:

*Άντε στολίστε την καλά
τη βαγιαναστημένην
όπου την έσει η μάνα της
μες τα χρυσά χωμένην.
Ωρα καλή σου νιόνυμφη,
ώρα καλή σου γειά σου
μούσκους τζιαι ροδοστέμματα
στα καμαρόφρυδά σου*

Κι όταν ο βιολάρης έβλεπε πως το στόλισμα είχε τελειώσει, έλεγε:

*Φωνάξετε της μάνας της
νάρτει να τη μαντίσει
τζιαι να της δώσει την ευτζιήν
να την ποσιαιρετήσει.*

Η μητέρα έπαιρνε από το πανέρι την κόκκινη γάζα με την οποία ήταν προηγουμένως σκεπασμένο το βέλος και τα καλλυντικά, και το επερνούσε τρεις φορές πάνω από το κεφάλι της κόρης της κι ύστερα το

άφηνε ανοικτό πάνω στο κεφάλι. Η νύφη έσκυβε, φιλούσε τα χέρια της μάνας της. Ύστερα ήταν η σειρά του πατέρα.

*Φωνάζετε του αφέντη της
νάρτει για να τη ζώσει
τζιαι να της δώσει την ευτζιήν
τζιαι να την παραδώσει.*

Ο πατέρας έπαιρνε την κόκκινη γάζα κι έκαμνε τρεις φορές το σημείο του Σταυρού στο στήθος της κόρης του και ύστερα της το έδενε στη μέση σαν ζώνη χωρίς όμως να το δέσει κόμπο. Κι ενώ η νύφη του φιλούσε τα χέρια, ο βιολάρης τραγουδούσε:

*Μάνα μου τζιαι πατέρα μου
ποσiaiρετώ σας γεια σας,
χαλάλι να μου κάμετε
το βυζανάγιωμα σας.*

Ύστερα οι μουσικοί έφευγαν για το σπίτι του γαμπρού για το δικό του στόλισμα. Οι φίλοι του γαμπρού τον έντυναν, τον γύριζαν και τον φόρτωναν λάδια και μυρωδικά και του τραγουδούσαν:

*Σήμερα λάμπει ο ουρανός
σήμερα λάμπ' η μέρα
στολίζουν τζιαι τον νιόγαμπρον
με τη πολλή μανιέρα.*

*Σήμερα λάμπει ο ουρανός
σήμερα λάμπ' η μέρα
σήμερα στεφανώννεται
αετός την περιστέρα*

Μόλις τέλειωνε το στόλισμα του γαμπρού, κτυπούσε η καμπάνα για να καταλάβουν στο σπίτι της νύφης πως ο γαμπρός ξεκινούσε για το σπίτι της για να πάνε στην εκκλησία.

Η νύφη περίμενε στηριγμένη στο μπράτσο του πατέρα της, ενώ η μητέρα της υποδεχόταν και κάπνιζε το γαμπρό και τους δικούς του. Ύστερα του έβγαζε ένα άσπρο μαντήλι στην πάνω αριστερή τζέπη του σακκακιού του ή του το έδενε γύρω στο λαιμό και η πομπή ξεκινούσε για την εκκλησία.

Παραδοσιακός γάμος στον Άγιο Επίκτητο.

Μπροστά πήγαιναν τα εξαπτέρυγα, ο ιερέας, οι ψαλτάδες και τα βιολιά. Ακολουθούσε ο γαμπρός καμαρωτός στο μπράτσο του πατέρα του και πιο πίσω η νύφη πάντα χαμηλοβλεπούσα και σιγανοπερπάτητη στο μπράτσο του δικού της πατέρα. Ακολουθούσαν οι χωριανοί.

Στο δρόμο προς και από την εκκλησία οι νοικοκυρές τους εκάπνιζαν και τους έραιναν με ροδόσταγμα.

Στην εκκλησία ο πρώτος κουμπάρος και η πρώτη κουμέρα, αφού υπέγραφαν σαν μάρτυρες στα βιβλία, έπλεκαν με κόκκινη κλωστή και φύλλα ελιάς τα στέφανα και άρχιζε το μυστήριο.

Στο «Ησαΐα χόρευε» έριχναν πάνω από το ζευγάρι βαμβακόσπορο κι ο γαμπρός δεν παρέλειπε να πατήσσει ελαφρά το πόδι της νύφης στο «Η γυνή να φοβήται τον άνδρα».

Στο γυρισμό, η νύφη στηριζόταν τώρα στο μπράτσο του άντρα της ακολουθώντας διαφορετική διαδρομή. Έκαναν σχεδόν το γύρο του χωριού, για να πάνε τώρα στο δικό τους σπίτι. Αν στο δρόμο που περνούσαν υπήρχε λεχώνα, έπρεπε να σηκωθεί στο δρόμο, ν' αγκαλιάσει, να φιλήσει τη νύφη και να πει «Μ' εσύ κακόν, μ' εγώ κακόν».

Μόλις έφταναν στο σπίτι τους γίνονταν το καθιερωμένο κέρασμα. Για τις γυναίκες γλυκό του κουταλιού, για τους άντρες ποτά με «πορικά» κουδαμέ και πολύχρωμες κουφέτες.

Ύστερα άρχιζε ο χορός και το φαγοπότι. Κι έτσι τραγουδούσαν:

*Στο σπίτιν που καθούμαστε
μουσσκοκαρφιά δεν πρέπει
η νύφη εν η μουσσκοκαρφιά
τζι' απ όσκει αμμάθκια αμπλέπει.*

*Στο σπίτι που καθούμαστε
πέτρα να μεν ραΐσει
τζι' ο νοικοτζιύρης του σπιθκιού
χίλια χρόνια να ζήσει.*

Και ο γαμπρός απαντούσε:

*Πας την Αγίαν Τράπεζα
στρώνουνσιν το Πισκάλιν
χίλια καλωσορίσετε
που μια μερκάν ως άλλην.*

*Δεν έλειπαν φυσικά και τα ερωτικά δίστιχα όπως:
Νάταν να παντρευτεί ο Θεός
ήταν να μπω κουμπάρος
να του λαλώ τες όμορφες
να μεν τες παίρνει ο χάρος.*

*Αλοιμόνο οι όμορφες
να μεν επαιθανίσκαν
νάταν που ν' αρρωστήσασιν*

τζιαι πάλαι να γιανίσκαν
 Οι ομορκιές σου μάνα μου
 εν μες το γιατροσόφιν
 τζι αρρώστου τες ποτίσασι
 τζι έγιανε τζι' εσηκώθην.
 Θεέ μου, τζιαι να πέθανα
 μια Τζιαιρκατζιήν ημέρα
 πον σαρισμένα τα στενά
 τζιαι τα λεχνά αλλαμένα.

Το φαγοπότι κι ο χορός συνεχιζόταν μέχρι αργά τη νύκτα ώπου να παίζουν οι βιολάρηδες τον «πολογιαστόν». Τα όμορφα όμως έθιμα του γάμου συνεχιζόταν ακόμη με τη μηλιά τζιαι τα γλυτζιστά.

Από νωρίς το πρωί της Δευτέρας οι κουμέρες μαζεύονταν στο σπίτι της πρώτης κουμέρας για να ζυμώσουν και να φτιάξουν τα γλυτζιστά και να στολίσουν τη μηλιά. Τα γλυτζιστά ήταν κάτι σαν τα σημερινά δάκτυλα αλλά χωρίς γέμιση. Τα κουπανισμένα αμύγδαλα τα έρριχναν από πάνω. Τα τοποθετούσαν σε πιάτα κι ύστερα σε πανέρια και τα σκέπαζαν με κόκκινη γάζα.

Για τη μηλιά έπαιρναν τέσσερις βέργες και τις έπλεκαν σαν μικρό δέντρο και το στόλιζαν με πολύχρωμες κορδέλες. Στην κορυφή εστερέωναν ένα φρούτο. Ύστερα στη μέση του πανεριού με το ποτό και τα πωρικά.

Όσες ώρες οι κουμέρες ετοιμάζαν τα γλυτζιστά και τη μηλιά, οι κουμπάροι γύριζαν το χωριό και μάζευαν κότες για το νυκτερινό τραπέζι. Όταν τέλειωναν, πήγαιναν κι εκείνοι στην πρώτη κουμέρα για να μεταφέρουν τα πανέρια (στο κεφάλι) με βιολιά και με τραγούδια στο σπίτι του αντρογύνου.

Από αυτά εκερνούσαν τους χωριανούς που πήγαιναν να πάρουν το «ξημέρωμά τους» (δώρο) στο αντρόγυνο. Το ξημέρωμα μπορεί να ήταν λάδι, σιτάρι, ή ό,τι άλλο είχαν στο σπίτι τους.

Το βράδυ άρχιζε πάλι ο χορός και το φαγοπότι. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχε ο «χορός τ' αντρούνου». Όταν χόρευε το αντρόγυνο, οι συγγενείς καρφίτσωναν στα ρούχα τους χαρτονομίσματα.

Η νύφη φορούσε συνήθως σκούρο μπλε ή μαύρο φόρεμα και στα μαλιά της την κόκκινη σκέπη και πιο ύστερα άσπρη άνθινη γιρλάντα.

Ύστερα ο γαμπρός χόρευε με τους κουμπάρους και η νύφη με τις κουμέρες, ενώ ο βιολάρης τραγουδούσε:

Γαμπρέ τη νύφη να αγαπάς
 να μεν την εμαλλώννεις
 σαν τη βασιλιτζιάν στη γη
 να την εκαμαρώνεις.
 Γαμπρέ μου, που να σιαίρεσαι

πλούτη πολλά να κάμεις
 το φκινόρον που σου δώσαμε
 να μεν μας το μαράνεις.
 Νύμφη μου που να σιαίρεσαι
 χρόνια πολλά να ζήσεις
 τζιαι τον καλό μας το γαμπρόν
 να μεν μας τον λυπήσεις.

Τελικά το βράδυ της Τρίτης ήταν για τους συγγενείς, τους φίλους, τους κουμπάρους. Συνήθως έπαιρνε ο καθένας και ορισμένα φαγητά. Ήταν μια ευκαιρία να διασκεδάσουν και να τραγουδήσουν ξέγνοιαστα, αφού όλα είχαν τελειώσει με χαρά.

Σαν έμπαινε ο γαμπρός στο κέφι τραγουδούσε:

Τριαντάφυλλό μου κότσηνον
 με τα τραντάξι φύλλα
 τραντάξι σε ζητήσασιν
 μα γιω πάλε σε πήρα.
 Πο ούλα τ' άστρα των αστρών
 έσι' έναν που σου μοιάζει
 γεννιέται τα μεσάνυκτα
 τζιαι τ' άλλα σκοτεινιάζει.

Η Τετάρτη ήταν πλέον μια συνηθισμένη μέρα, παρ' όλο που κάπως αργά το πρωί μερικές συγγένισες και φίλες πήγαιναν στο σπίτι της νύφης για να τη βοηθήσουν να συγυρίσει και φυσικά έτρωγαν μαζί.

Την επομένη Κυριακή στις οκτώ, δηλαδή του γάμου, γινόταν ο αντίγαμος. Οι νεόνυμφοι πήγαιναν στην εκκλησία ντυμένοι στα γαμπρικά και τα νυφιάτικά τους. Το βράδυ ακολουθούσε φυσικά ένα μικρό γλέντι.

Το σιελιδόνιν έκτισε
 φωλιάν πας τ' αλακάτιν
 τζι' η νύμφη με τον νιόγαμπρον
 έχουν πολλήν αγάπην.

Τελειώνοντας, αισθάνομαι πολλή πίκρα όχι μονάχα γιατί όλα τούτα τα όμορφα έθιμα δεν είναι παρά γλυκιές μακρινές θύμησες, μα γιατί δεν μπορώ να ξαναπερπατήσω στα στενά δρομάκια του χωριού που γεννήθηκα, μεγάλωσα και σιγοπερπάτησα νύφη στο μπράτσο του πατέρα μου και του άντρα μου, στον τόπο που κάποιος τραγούδησε και για με το «Γαμπρέ τη νύφη ν' αγαπάς».